

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ КРІОБІОЛОГІЇ І КРІОМЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІПКіК НАН України
академік НАН України
А.М. Гольцев

23 лютого 2017р.

ПОЛОЖЕННЯ

Про академічну доброчесність

в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України

Харків-2017

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність в Інституті проблем кріобіології і кріомедицині НАН України (далі - Положення) закріплює норми та права етичної поведінки, професійного спілкування між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти доктора філософії Інституту проблем кріобіології і кріомедицині НАН України (далі - ІПКіК НАН України).

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, нормативних документів Міністерства освіти і науки, Статуту та нормативних документів Інституту.

1.3 Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ІПКіК НАН України (науковій, освітній, популяризаційній, культурній, виховній та інш.), підтримки особливих взаємовідносин між науковими, науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. ІПКіК НАН України прагне створити середовище, яке сприяє навчанню і роботі, стремління до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку аспірантів і працівників, підтриманню особливої культури взаємовідносин у колективі . Кожний член інститутської спільноти, дотримуючись норм академічної етики, сприяє розвитку наукового потенціалу ІПКіК НАН України, зміцнює його імідж і ділову репутацію.

1.5. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою всієї громади ІПКіК НАН України. Кожен член інститутської академічної спільноти – здобувач вищої освіти ступня доктора філософії, науковець, науково-педагогічний працівник, дослідник, керівник – відповідальний за дотримання принципів академічної доброчесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

1.6. Науково-педагогічні працівники, науковці та здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення

престижу ІПКіК НАН України, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.7. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результату навчання та/або наукових досягнень.

2.2. Загальними принципами академічної доброчесності, якими мають керуватися члени академічної громади ІПКіК НАН України, є

- демократизму;
- законності;
- верховенства права;
- справедливості;
- академічної свободи;
- чесності і порядності;
- взаємоповаги та довіри;
- толерантності і справедливості;
- відкритості і прозорості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- етичній поведінки;
- безпеки та добробуту громади ІПКіК НАН України;
- відповідальності за результати своєї діяльності, у тому числі за порушення академічної доброчесності;

2.3. ІПКіК НАН України здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти, вищої освіти, науково-технічної діяльності;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- якісне, своєчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;
- підвищення своєї кваліфікації, впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- дотримання норм педагогічної етики, моралі, поважання гідності осіб, які здобувають ступінь доктора філософії в ІПКіК НАН України, прищеплювання їм любові до України, виховання їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну, наукову, педагогічну діяльність;
- повагу до здобувачів вищої освіти, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності та забезпечення її дотримання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- дотримання норм чинного законодавства України в сфері вищої освіти;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- повагу до науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- повагу до честі і гідності інших учасників освітнього процесу, навіть якщо їх погляди відрізняються від особистих;
- виконання вимог освітньо-наукової програми та індивідуального навчального плану і досягнення визначних для рівня вищої освіти ступеня доктора філософії результатів навчання;

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної наукової діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням у власній дисертаційній роботі;
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;
- негайно інформувати адміністрацію ІПКіК НАН України у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3. Комісія з питань академічної доброчесності

3.1. З метою виконання норм цього Положення в ІПКіК НАН України створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції Адміністрації ІПКіК НАН України щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, вищої освіти, науково-технічної діяльності, іншими нормативно-правовими актами, Статутом ІПКіК НАН України, Правилами внутрішнього розпорядку ІПКіК НАН України, іншими внутрішніми нормативними документами ІПКіК НАН України, та цим положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом директора ІПКіК НАН України за рішенням Вченої ради інституту. Строк повноважень комісії становить 3 роки.

3.5. До складу Комісії входять представники адміністрації ІПКіК НАН України – зам. директора з наукової роботи, зам. директора з підготовки наукових кадрів, зав. відділами інституту; відповідальний із запобігання

корупції, фахівець з інтелектуальної власності, голова ради молодих учених ІПКіК НАН України.

3.6. Будь-який працівник ІПКіК НАН України, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень до нього.

3.7. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються за потреби вирішення оперативних та нагальних питань.

3.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

3.11. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою ІПКіК НАН України.

3.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи можливості порушення у майбутньому, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада (академічна група), особистий підпис. Анонімні заяви чи заяви. Викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

Якщо заявник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити норми академічної доброчесності, він може звернутися за консультацією до будь-кого з членів Комісії.

3.13. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, стосовно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивоване рішення щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначенні висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність І ПКіК НАН України;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів І ПКіК НАН України;

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

4.2. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- академічна фабрикація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- академічна фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- академічний обман – надання завідома неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, само плагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або зниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;

4.3. Заходи, які вживаються в ІПКіК НАН України щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, науково-методичних і навчальних роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, порядок їх застосування визначаються окремим Положенням.

4.4 За порушення правил академічної доброчесності наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі органів визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» чи займати визначені в них посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, в тому числі звільнення з ІПКіК НАН України за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

4.5. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольні роботи, іспиту, заліку тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- позбавлення академічної стипендії;

- попередження;

- відрахування із аспірантури ІПКіК НАН України тощо;

4.6. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитись від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5. Попередження академічної не доброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в ІПКіК НАН України використовується такий комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників із цим Положенням;

- інформування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, науково-педагогічних працівників та науковців про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;

- складання, видання та розповсюдження відповідних методичних матеріалів;

- проведення лекційних занять, семінарів із здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії з питань інформаційної діяльності ІПКіК НАН України, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- формування в ІПКіК НАН України електронного депозитарію творів наукових працівників і здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії,

запровадження єдиної системи перевірки творів на наявність плагіату, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій;

- посилення контролю завідувачів відділів, наукових керівників аспірантів, членів атестаційних комісій щодо коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;

- перевірка наукових статей науковців та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, дисертаційних досліджень, підготовлених до захисту на предмет академічного плагіату;

Розглянуто на засіданні Вченої ради

22.11.2017р, протокол № 11